

Politik Bilim

AB'nin Girişimcilik ve Yenilik [Özel] Programı ve Türkiye

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

AB'nin, **7'nci Çerçeve Programı**'yla eş zamanlı olarak yürürlüğe giren ve yine 2007-2013 dönemini kapsayan bir çerçeve programı daha var. "**Rekabet Edebilirlik ve Yenilik [İnovasyon] Çerçeve Programı**" adlı bu programda amaç "*Avrupa şirketlerini rekabet güçlerini artırmaya teşvik etmektir.*" Bunun için, ana hedef olarak, "*KOBİ'lerin inovasyon faaliyetleri desteklenecek; finansman imkânlarına ve bölgesel düzeydeki destek hizmetlerine daha iyi erişebilmeleri sağlanacaktır.*" Ayrıca, "*enformasyon ve telekomünikasyon teknolojilerinden daha çok yararlanılması teşvik edilecek ve enformasyon toplumunun gelişmesine yardımcı olunacaktır. Yenilenebilir enerji kaynaklarından daha çok yararlanılması ve enerji etkinliğinin artırılması da teşvik edilecek konular arasındadır.*"

Program üç ana bileşenden oluşmaktadır: **Girişimcilik ve Yenilik [Özel] Programı**, Enformasyon ve Telekomünikasyon Teknolojileri Politika Destek Programı ve Avrupa Akıllı Enerji Programı. Konunun kamuoyumuzca az bilinen yanıysa, bunlardan ilki olan Girişimcilik ve İnovasyon [Özel] Programı'na ülkemizin de katılması için, 12 Şubat 2008 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu arasında bir 'mutâbakat zaptı'**nın imzalanmış olmasıdır. Bütçesi toplam 2,17 milyar Avro olan bu ana bileşende amaç şu:

- Risk sermayesi fonları ve yatırım hacimleri artırılarak, ayrıca, kredi garanti fonları ya da benzeri araçlar geliştirilerek 'start-up'lar, büyüme aşamasındaki KOBİ'ler ve inovasyon yatırımı yapacak KOBİ'ler için finansman erişim imkânlarının geliştirilmesi.
- Avrupa Enformasyon Merkezleri (EIC'ler) ve İnovasyon Aktarım Merkezleri'nin (IRC'ler) oluşturduğu ağlar üzerinden verilen, iş hayatı ve inovasyon faaliyetleriyle ilgili destek hizmetleri türünden hizmetlere (kastedilen, KOBİ'lere sunulan enformasyon hizmetleri, şirketler arası işbirliğini ya da KOBİ'lerin AB Çerçeve Programları'na katılmalarını sağlamaya yönelik hizmetler, kuruluşlar arası ya da sınır ötesi inovasyon, teknoloji ve bilgi transfer hizmetleri gibi hizmetlerdir), özellikle KOBİ'lerin daha iyi erişebilmeleri ve bu hizmetlerden tam anlamıyla yararlanabilmelerini sağlayacak tek bir ağyapının oluşturulması, işletilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi.
- Girişimcilik ve inovasyonun, özellikle, 'çevreye duyarlı' inovasyon faaliyetlerinin ('eko-inovasyon'un) desteklenmesi.
- Girişimciliği ve inovasyonu teşvik edici politikaların geliştirilmesinin desteklenmesi.

Amaç güzel, Türkiye'nin bu programa katılması da iyi; ama... Türkiye katılma zaptını imzaladığı ve ortak havuzuna toplam 35 Milyon Avro'luk finansman katkısında bulunma taahhüdünde bulunduğu bu özel programdan bu satırların kaleme alındığı 28 Temmuz tarihi itibâriyle henüz yararlanmaya başlamamıştı. Sebep, söz konusu "*Mutâbakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı*"nın henüz TBMM tarafından onaylanmamış olması... Oysa, Program'ın 2008 dilimi başlayalı neredeyse yedi ay olmuş!

Sözü bu noktada Ege Üniversitesi'nden Prof. Dr. Fazilet Vardar Sukan'a bırakalım: "*Girişimcilik ve Yenilik Özel Programı'na ülkemizin yedi bölgesinden toplam bütçesi, 12 milyon Avro olan 7 farklı proje ile başvurulmuş ve tüm projeler destek almaya hak kazanmıştır. Bu projelerden biri de Üniversitemiz koordinatörlüğünde Denizli Ticaret Odası ve Ege İhracatçı Birlikleri tarafında oluşturulan ve 6 yıla yayılan, toplam 1,2 milyon Avro'luk EBIC-EGE [Ege Business and Innovation Centre] projesidir. AB tarafından 28 Eylül 2007'de [%60 destek oranı kabûl edilerek] onaylanan bu projede de [diğerlerinde*

olduğu gibi], yasa tasarısı henüz onaylanmadığı için, AB ile sözleşme yapılamamakta ve hak edilen fon kullanılamamaktadır.” Ve sonuçta kayba uğrayan, iş bilmezliğinden dolayı Türkiye olacaktır.

Sayın Sukan burada büyük paralardan söz etmiyor; ama ortaya koyduğu resim, Türkiye'nin işleri yürütme hızı buysa daha nice kayıplara uğradığının ve uğrayacağıının da resmidir.

CBT. 08 Ağustos 2008